Elektronicznie podpisany przez:
Małgorzata Kopowicz
dnia 16 kwietnia 2025 r.

Uchwała Nr 045/g290/R/II/25

Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku

z dnia 16 kwietnia 2025 r.

w sprawie opinii o sprawozdaniu z wykonania budżetu gminy Wicko za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego i objaśnieniami.

Na podstawie art. 13 pkt 5 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2025 r. poz. 7) oraz art. 267 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 z późn. zm.), po rozpatrzeniu przedłożonego przez Wójta Gminy Wicko sprawozdania z wykonania budżetu za 2024 rok,

Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w osobach:

1. Małgorzata Kopowicz - przewodnicząca
2. Martyna Krawętkowska - członek
3. Alicja Śrubkowska - członek

opiniuje pozytywnie - z zastrzeżeniami - sprawozdanie z wykonania budżetu gminy Wicko za 2024 rok wraz z informacją o stanie mienia komunalnego i objaśnieniami.

UZASADNIENIE

W dniu 28 marca 2025 r., tj. w terminie określonym w art. 267 ust. 3 ustawy o finansach publicznych, wpłynęło do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku zarządzenie nr WG/18/2025 Wójta Gminy Wicko z dnia 28 marca 2025 r. w sprawie przedstawienia informacji z przebiegu wykonania budżetu Gminy Wicko za 2024 r. oraz informacji z przebiegu wykonania planu finansowego samorządowych instytucji kultury za 2024 r.

Sprawozdanie roczne z wykonania budżetu opracowano w formie opisowej i tabelarycznej.

Na wstępie sprawozdania z wykonania budżetu przedstawiono ogólne dane dotyczące budżetu gminy przyjętego na 2024 rok oraz zmiany dokonane w ciągu roku, jak i wykonanie na dzień 31 grudnia 2024 r.

W dalszej kolejności przedstawiono dochody oraz wydatki według działów klasyfikacji budżetowej, w ujęciu kwotowym oraz ze wskazaniem procentowych wskaźników wykonania planu. Dochody, jak i wydatki zostały przedstawione również w ujęciu graficznym obrazującym strukturę dochodów i wydatków w 2024 roku w porównaniu do roku 2023. Następnie omówiono źródła pochodzenia dochodów z podziałem na bieżące, majątkowe oraz własne.

Id: 98793308-01CA-410B-B789-7641FC685D90

W części tabelarycznej przedstawiono dochody i wydatki budżetu gminy według pełnej szczegółowości klasyfikacji budżetowej. W ujęciu tabelarycznym zaprezentowano także dochody budżetu, z podziałem na bieżące, majątkowe i własne. Z kolei wydatki przedstawiono z podziałem na bieżące i majątkowe oraz omówiono wykonane wydatki w grupach.

W dalszej części przedstawiono m. in.: realizację zadań wieloletnich oraz ich stopień zaawansowania, zmiany w planie wydatków na realizację programów finansowanych z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy o finansach publicznych, wykonanie dochodów i wydatków związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych, zestawienie zmian w należnościach, zaległościach i nadpłatach w roku 2024 w stosunku do stanu na koniec 2023 roku.

Poza tym omówiono wykonanie planu dochodów i wydatków Funduszu Pomocy dotyczących realizacji zadań związanych z pomocą obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym, a także wykonanie planu dochodów i wydatków z programu Polski Ład.

Do sprawozdania dołączono informację o przebiegu wykonania planu finansowego Biblioteki Publicznej Gminy Wicko oraz Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Wicku.

Tak opracowane sprawozdanie daje Radzie Gminy obraz zrealizowanych dochodów i wydatków budżetu, jak również spełnia wymagania określone w art. 269 ustawy o finansach publicznych. Pozwala również ustalić, jakie zadania zostały w ciągu roku zrealizowane oraz w jakiej kwocie wydatki na nie poniesiono.

Badając pod względem formalno-prawnym złożone przez gminę Wicko sprawozdania m.in.: o dochodach i wydatkach budżetowych, nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń, jak również o dotacjach i wydatkach związanych z wykonywaniem zadań administracji rządowej zleconych gminom Skład Orzekający stwierdził, że zostały one sporządzone zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 454 z późn. zm.), które ma zastosowanie do sprawozdań składanych za 2024 r., a także rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r. poz. 652).

Na podstawie powyższych sprawozdań Skład Orzekający ustalił, że:

- dochody wykonano w kwocie 66.137.181,09 zł, co stanowi 85,6% planu, w tym: dochody bieżące w kwocie 55.740.947,55 zł (88,3% planu) oraz dochody majątkowe w wysokości 10.396.233,54 zł (73,5% planu),
- wydatki ogółem wykonano w kwocie 75.003.034,36 zł, co stanowi 87,5% planu, w tym: wydatki bieżące w kwocie 58.702.379,70 zł (88,6% planu) oraz wydatki majątkowe w wysokości 16.300.654,66 zł (83,9% planu),
- deficyt budżetu za 2024 r. wyniósł 8.865.853,27 zł,
- dług publiczny na koniec 2024 r. wyniósł 26.713.182,68 zł i stanowił 40,39% wykonanych dochodów ogółem,

Id: 98793308-01CA-410B-B789-7641FC685D90

- stan zaległości z tytułu podatków i opłat oraz innych należności gminy na koniec 2024 r. wyniósł 5.231.508,78 zł i w stosunku do stanu na koniec 2023 r. zwiększył się o 25,37%,
- na koniec 2024 r. gminne instytucje kultury nie posiadały zobowiązań wymagalnych.

Skład Orzekający stwierdził, że wykonane na koniec roku 2024 wydatki bieżące przekroczyły wysokość wykonanych dochodów bieżących o kwotę 2.961.432,15 zł. Skład Orzekający zatem dokonał oceny spełnienia w 2024 r. relacji określonej w art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych z uwzględnieniem normy wynikającej z art. 6 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2022 r. poz. 1964).

Z powyższych przepisów wynika, że na koniec roku budżetowego wykonane wydatki bieżące nie mogą być wyższe niż wykonane dochody bieżące powiększone o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 5, 7 i 8 ustawy o finansach publicznych.

Na koniec 2024 roku gmina Wicko nie posiadała środków z tytułu:

- nadwyżki budżetu jednostki samorządu terytorialnego z lat ubiegłych, pomniejszonej o środki określone w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych,
- spłat udzielonych pożyczek w latach ubiegłych lub środków z lokat dokonanych w latach ubiegłych,
- niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonywania budżetu określonymi w odrębnych ustawach oraz wynikających z rozliczenia środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków.

Ponadto do ustalenia ww. relacji na lata 2023-2025 dochody bieżące jednostki samorządu terytorialnego mogą być powiększone także o przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy.

W sprawozdaniach będących w posiadaniu tut. Izby wykazano przychody, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, tj. wolne środki jako nadwyżkę środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu jednostki samorządu terytorialnego innych niż określone w art. 217 ust. 2 pkt 5 i 8 ww. ustawy, w tym wynikających z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w łącznej kwocie 308.291,21 zł, które jednak nie pokrywają w pełni ujemnego wyniku operacyjnego jednostki za 2024 r. w wysokości 2.961.432,15 zł, stanowiącego różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi.

Dlatego też Skład Orzekający dokonał dodatkowej analizy spełnienia ww. relacji określonej w art. 242 ust. 2 w związku z art. 296a ust. 2 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że w latach 2024-2029 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 2, jeżeli w latach 2022-2029 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach.

Z dokumentów będących w posiadaniu tut. Izby, tj. złożonych sprawozdań finansowych oraz uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej wynika, że w latach 2022-2029 suma nadwyżek wynikających z relacji, o której mowa w art. 242 ust. 2 ustawy o finansach publicznych jest wyższa od sumy przekroczeń, zatem Skład Orzekający uznał, że wymóg wynikający z przywołanych wyżej przepisów zostanie spełniony.

Informacja o stanie mienia komunalnego gminy Wicko zawiera dane wymagane postanowieniami art. 267 ust. 1 pkt 3 ww. ustawy o finansach publicznych. Wykaz mienia obrazuje stan majątku, jaki gmina posiada, jego wartość i zmiany w stanie mienia.

Sprawozdanie z wykonania budżetu gminy zawiera informacje na temat dochodów i wydatków związanych z funkcjonowaniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi, poniesionych w roku 2024, zgodnie z postanowieniem art. 6r ust. 2e ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (tekst jednolity: Dz. U. z 2024 r. poz. 399 z późn. zm.). W sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu gminy ujmuje się informacje o wysokości zrealizowanych w danym roku dochodów z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz wydatków poniesionych na funkcjonowanie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi z wyszczególnieniem kosztów, o których mowa w ust. 2-2c, wraz z objaśnieniami.

Skład Orzekający dokonując analizy realizacji budżetu oraz złożonych przez gminę Wicko sprawozdań, w szczególności złożonej korekty sprawozdania Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 roku stwierdził, że na koniec roku 2024 gmina Wicko dysponowała następującymi środkami budżetowymi:

- zrealizowane dochody w kwocie 66.137.181,09 zł,
- przychody z tytułu zaciągniętych zobowiązań w kwocie 9.534.737,00 zł,
- wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych w kwocie 308.291,21 zł,

tj. łącznie w kwocie 75.980.209,30 zł.

Środki te, zostały przeznaczone na:

- wydatki budżetowe w kwocie 75.003.034,36 zł,
- spłatę kredytów i pożyczek (rozchody) w kwocie 1.431.754,32 zł,

tj. łącznie w kwocie 76.434.788,68 zł.

Poniesione przez gminę Wicko według stanu na dzień 31 grudnia 2024 r. wydatki i rozchody były zatem o kwotę 454.579,38 zł wyższe od osiągniętych dochodów oraz przychodów budżetu gminy.

Z przesłanego do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w dniu 11 kwietnia 2025 r. wyjaśnienia Wójta Gminy Wicko zawartego w piśmie nr SK.3035.2025 z dnia 10 kwietnia 2025 roku wynika, co następuje:

"Wyjaśniamy, że przekroczenie planu rozchodów na koniec 2024 roku wynikło z tytułu spłaty raty pożyczki w kwocie 29.875,96 z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Gdańsku na "Zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego dla OSP Łebieniec" nr umowy

Id: 98793308-01CA-410B-B789-7641FC685D90

WFOŚ/P/30/2023 z 21.12.2023 r. Zgodnie z punktem 13.1 umowa może być wypowiedziana przez Pożyczkodawcę w razie opóźnienia w spłacie pożyczki. Dokonano zapłaty 12 raty pożyczki w dniu 31.12.2024 r. w celu uniknięcia możliwości zwrotu pożyczki i naliczenia dodatkowych odsetek. W planie rozchodów na rok 2024 planowano 11 rat spłat z tytułu tej pożyczki, ponieważ były opóźnienia z jej wypłatą. Pożyczka wpłynęła dopiero 31.01.2024 r.

Gmina Wicko wykorzystała w 2024 roku część subwencji oświatowej na rok 2025 w kwocie 454.579,38. Wykorzystana kwota została przekazana na spłatę zobowiązań z tytułu rat kredytów i pożyczek.".

Ponadto w dniu 14 kwietnia 2025 r. wpłynęło do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku pismo uzupełniające powyższe wyjaśnienia o nr SK.3035.2025 z dnia 11 kwietnia 2025 r. o następującej treści:

"*Uzupełniamy informację dotyczącą kwoty 454.579,38 - naruszonej subwencji na rok 2025, która wpłynęła w grudniu 2024 r. Z kwoty 454.579,38 zostały obsłużone następujące zobowiązania:*

1. spłata raty pożyczki w dniu 31.12.2024 r. w kwocie 29.875,96 dotyczącej umowy WFOŚ/P/30/2023 z dnia 21.12.2023 r. z terminem całkowitej spłaty 31.12.2025 r.

2. spłata kredytu w rachunku bieżącym w dniu 31.12.2024 r. w kwocie 424.703,42 dotyczącej umowy nr 7/KO/2024/WI z dnia 08.01.2024 r. z terminem całkowitej spłaty 31.12.2024 r.".

Skład Orzekający stwierdza, że na pokrycie brakującej kwoty w wysokości 454.579,38 zł gmina Wicko zaangażowała środki z subwencji ogólnej we wskazanej wysokości, co stanowi naruszenie m.in. przepisów ustawy o finansach publicznych oraz ustawy z dnia 1 października 2004 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity: Dz.U. z 2024 r. poz. 1572 z późn. zm.).

Zgodnie z treścią art. 211 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych, budżet jednostki samorządu terytorialnego jest rocznym planem dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów tej jednostki, który jest uchwalany w formie uchwały budżetowej na rok budżetowy. Stosownie natomiast do treści art. 3 ust. 1 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego dochodami jednostek samorządu terytorialnego są: dochody własne, subwencja ogólna oraz dotacje celowe z budżetu państwa.

Z treści art. 40 ust. 3 ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego wynika, że:

"3. Środki stanowiące należne dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu subwencji ogólnej podlegają przekazaniu przez ministra właściwego do spraw finansów publicznych na rachunki budżetów jednostek samorządu terytorialnego w dwunastu miesięcznych ratach - w terminie do 25. dnia każdego miesiąca, z tym że w przypadku:1) gmin i powiatów - od grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy do listopada roku budżetowego, a rata przekazywana w lutym wynosi 2/13;2) miast na prawach powiatu i województw - od stycznia do grudnia roku budżetowego.".

Stosownie do przytoczonego powyżej przepisu prawa środki stanowiące należne dochody jednostek samorządu terytorialnego z tytułu subwencji ogólnej otrzymane w grudniu 2024 roku, stanowiły dochody roku następnego, a zatem winny być przeznaczone na realizację wydatków dopiero w 2025 roku.

Przenosząc powyższe na stan faktyczny w niniejszej sprawie Skład Orzekający wskazuje, że otrzymane przez gminę Wicko w miesiącu grudniu 2024 r. wyżej wymienione środki rozdysponowano niezgodnie z przeznaczeniem.

Ponadto Skład Orzekający oceniając złożone sprawozdanie Rb-NDS o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2024 roku stwierdza, że planowana spłata kredytów i pożyczek wykazana w powyższym sprawozdaniu (w poz. D21) stanowiła kwotę 1.401.878,36 zł. Natomiast wykonana spłata kredytów i pożyczek stanowiła kwotę 1.431.754,32 zł (w poz. D21). Różnica między planem a wykonaniem wynosi zatem 29.875,96 zł i wynika ze spłaty 12 raty pożyczki dokonanej w dniu 31.12.2024 r. w kwocie 29.875,96 zł dotyczącej umowy WFOŚ/P/30/2023 z dnia 21.12.2023 r.

Mając na uwadze ustalony stan faktyczny oraz przedstawione przez Wójta Gminy wyjaśnienia Skład Orzekający stwierdza, że różnica między planem a wykonaniem w zakresie spłaty powyższego zobowiązania została pokryta środkami pochodzącymi z subwencji ogólnej na 2025 rok, a otrzymanymi w grudniu 2024 roku i dodatkowo spowodowała przekroczenie planu rozchodów budżetu gminy.

W tym miejscu Skład Orzekający zwraca uwagę na treść art. 52 ust. 1 ustawy o finansach publicznych, z którego wynika, że: *"Ujęte w budżecie państwa, budżetach jednostek samorządu terytorialnego i planach finansowych jednostek budżetowych:*

1) dochody oraz przychody - stanowią prognozy ich wielkości;

2) wydatki oraz łączne rozchody - stanowią nieprzekraczalny limit.".

Zgodnie z powołanym wyżej przepisem planu wydatków i rozchodów nie można traktować jako określenie wielkości przewidywanych, ale jako nieprzekraczalny limit. Wydatek oraz rozchód to każda wypłata środków pieniężnych związana z regulowaniem zobowiązań lub ponoszeniem kosztów. Ustawowy obowiązek dokonania (poniesienia) wydatku i rozchodu oznacza konieczność umieszczenia go w planie finansowym jednostki. Wydatki i rozchody budżetów jednostek samorządu terytorialnego cechuje bezzwrotny i ostateczny charakter płatności. Powyższe środki publiczne mogą być ponoszone na cele i w wysokości ustalonej w uchwale budżetowej gminy, a ich wysokość określona jest w formie limitów, czyli ich wydatkowanie jest ograniczone tylko do wysokości ujętej w planie finansowym jednostki opartym na uchwale budżetowej podjętej przez organ stanowiący gminy.

Mając na względzie wszystkie powyższe okoliczności, a w szczególności fakt dysponowania środkami subwencji ogólnej przeznaczonych na wydatki w roku budżetowym 2025 oraz przekroczenia planu rozchodów budżetu gminy na koniec 2024 roku, Skład Orzekający postanowił pozytywnie, jednakże z zastrzeżeniami zaopiniować sprawozdanie z wykonania budżetu gminy Wicko za 2024 rok.

Jednocześnie Skład Orzekający podkreśla, że Wójt Gminy Wicko w toku wykonywania budżetu zobowiązany jest do bieżącego monitorowania dochodów i wydatków gminy i zgodnie z art. 53 ust. 1 ustawy o finansach publicznych odpowiada za całość jej gospodarki finansowej.

Ponadto wskazać należy, że opinia Składu Orzekającego dotyczy jedynie formalno-prawnych aspektów wykonania budżetu gminy Wicko, nie może być zatem uważana za równoznaczną z wszechstronną oceną prawidłowości całokształtu gospodarki finansowej gminy za rok 2024.

Mając powyższe na uwadze Skład Orzekający postanowił jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały służy odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Gdańsku w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia.

Małgorzata Kopowicz

Przewodnicząca Składu Orzekającego